

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

OYUN ÇALIŞMASI DERSİ

11 ve 12. Sınıflar Öğretim Programı

2022

İÇİNDEKİLER

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI 3

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	3
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	3
1.2.1. Değerlerimiz	4
1.2.2. Yetkinlikler	4
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6

2. OYUN ÇALIŞMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 7

2.1. OYUN ÇALIŞMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
2.2. OYUN ÇALIŞMASI DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER	8
2.3. OYUN ÇALIŞMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	10

3. OYUN ÇALIŞMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI 11

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI	11
3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	12
11. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	12
12. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	16

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim; bilgi üretebilen ve bu bilgiyi hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünölebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkıda bulunabilen bir bireyi tanımlamaktadır. Öğretim programları; bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek şekilde salt bilgi aktarmaktan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanım ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Bu kazanım ve açıklamalar ile öğrenme çıktıları ilgili disiplinin yetkin, güncel ve geçerli olduğunu; eğitim öğretim sürecinin hayatla doğrudan ilişkili şekilde tasarlandığını gösterir niteliktedir. Bu kazanımlar ve bu kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamalar; sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünlüşmüş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim öğretim programlarıyla sürdürölen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimini tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, bir mesleğe ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünlüşmüş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar, öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışlar arasındaki bütünlüğü sağlamaktadır. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlara aktarılabacak öz mirasımızdır.

Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlayan eyleme dayalı becerilerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori ve pratik bütünlüğünü sağlayan asli parçamızı oluşturmaktadır. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple sürekli gözden geçirmelerle güncellenerek yenilenmektedir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde bulunmakta, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünüme ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatın rutin akışında karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceği, değerlerini benimseyen ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlara bağlıdır. Bundan dolayı eğitim sistemimiz, her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarıya odaklanan, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Asli görevi temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmektir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma işlevini eğitim programlarını da kapsayan eğitim ortamıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Bu anlayışla değerlerimiz öğretim programlarında ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler TYÇ'de belirlenmiştir. TYÇ, sekiz anahtar yetkinlik belirlemede ve bunları aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1. Ana dilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme, yorumlama (dinleme, konuşma, okuma, yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmadır.

2. Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları bireyin yeterlilik seviyesi, sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak farklı diller arasında değişiklik gösterecektir.

3. Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatan-daş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4. Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5. Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme; bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6. Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içermektedir. Bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân sağlayacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiyle, demokratik ve aktif katılım kararlılığıyla medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7. İnisiyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade etmektedir. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında da desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmek- tedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

8. Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Her birey birbirinden farklı kişisel özelliklere sahiptir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart” olması insan doğasına ters-tir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme ve değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarında değil, eğitim uygulayıcılarında ve öğretmenlerdedir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, bu çalış-malarda kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.

3. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genelgeçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencilerin akademik gelişimi tek bir yöntem veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla eğitimde sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme ve değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları geliştirilirken insanın çok yönlü gelişim özelliklerine dair bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi gözeten bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insanın gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında bireylerin yaş dönemlerine dair gelişim özellikleri gözetilerek destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürer fakat tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evrelerin başlangıç ve bitişleri de homojen değildir. Programlar bunu olabildiğince göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de derslerin sınıf düzeyinde dağılımı ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden öğrencinin edindiği bir kazanımın, onun gelişiminde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içinde farklı özelliklere sahiptir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu evreler gelişim açısından riskli ve kritiktir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencilerin durumuna daha duyarlı davranması beklenir.

2. OYUN ÇALIŞMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Tiyatro, köklerini ritüelden alır. Tiyatronun ritüelden ayrıldığı en temel nokta ise tiyatrodaki seyirci ve oyuncunun birbirinden farklı psikolojik ve fiziksel süreçler yaşama olanağıdır. Dünya tiyatro tarihine bakıldığında oyunculuk yöntemleri zaman zaman ritüelistik eyleme yaklaşmış ya da ondan uzaklaşmış olsa bile seyirci için tiyatro izleme eylemi, oyuncunun sahnedeki varlığına ve eylemine oranla çoğu zaman daha edilgen bir yapıda kalmıştır. Bu düşünceden hareketle tiyatro sanatını "oyuncu ve seyircinin aynı anda ve ortak koşullarda yaşadığı fiziksel ve düşünsel deneyimlerin bütünü" olarak tanımlamak yerinde olacaktır. Bu sebeple tiyatro sanatına dâhil edilecek her türlü unsur, oyuncu ve seyirciye hizmet etmelidir.

Oyuncunun seyirciyle yaşamayı hedeflediği deneyimin hazırlık aşamasında sanatının inceliklerini prova etmesi kadar kendisine, seyirciye ve yapılacak temsilin geneline hizmet eden dışsal unsurların hazırlanması ve uygulanması konusunda da liyakat sahibi olması beklenir. Oyuncuya hizmet eden bu unsurlar, oynanacak metnin seçiminden hangi rolü kimin oynayacağını belirlemesine; prova sürecinin planlanmasından dekor, kostüm, ışık ve efekt hazırlıklarına; temsilin ilan edilmesinden temsil süreci ve sonrasına kadar geçen süreçte uygulanması gerekenleri kapsamaktadır. Böylesi bir tiyatro bilinciyle sahneye çıkan oyuncu, seyirciye sunduğu rolde daha yetkin bir konuma gelecek ve çalıştığı ekiple gerekli uyumu sağlayabilecektir.

Oyun Çalışması Dersi Öğretim Programı, güzel sanatlar liselerinin 11 ve 12. sınıfları için hazırlanmıştır. Bu kapsamda 11. sınıf oyun çalışması dersinde tiyatro oyununun tanımı, yazılı bir tiyatro metninden bir çalışma sahnesinin seçimi, seçilen sahnenin nasıl prova edileceği, bu sahnelerin nasıl bir araya getirilerek bir temsil hazırlanacağı ve sahneleneceği konuları çalışılarak öğrencilere ilk seyircili sahne deneyiminin yaşatılması planlanmıştır. 12. sınıf oyun çalışması dersinde ise seyircili temsil deneyimi yaşamış öğrencilerin bu aşamada tam uzunlukta bir tiyatro oyununun sıfır noktasından seyirciyle buluşma aşamasına kadar geçen uygulama ve temsil sürecini ve bu süreçteki sanatsal niteliği kavramaları hedeflenmiştir. Tiyatro alanında kariyerine devam etmek isteyen fakat sadece oyunculuk yapmak istemeyen öğrencilerin de bu derste tiyatronun diğer kollarını (yönetmenlik, ışık ve ses operatörlüğü, dekor, kostüm, sahne yönetimi vs.) tanıması amaçlanmaktadır.

2.1. OYUN ÇALIŞMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin aşağıda belirtilen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- Tiyatro oyununun sahnelenmesi hakkında bilgi birikimi kazanmaları
- Tiyatro oyunu sahneleme ilkelerini kavramaları ve çalışmalarında uygulamaları
- Amacına uygun sanatsal metni seçebilmek için metindeki anlamları kavramaları
- Okudukları metinler arasından dramaturjik hedeflerine uygun metni seçme, ayıklama ve metinleri birleştirme becerisi kazanmaları
- Okudukları metinlerden hareketle eleştirel bakış açısı geliştirmeleri
- Farklı fiziksel olanaklar karşısında analitik düşünerek farklı sanatsal stratejiler geliştirmeleri
- Çalışmalarında çeşitli formlarda malzeme, araç ve gereçleri kullanmaları
- Disiplinli ve yoğun çalışmaya uyum sağlayarak yeni durumlara ilişkin sanatsal çözümler geliştirmeleri
- İş birliği yapabilme ve kişisel hakları ihlal etmeden birlikte çalışma becerisi geliştirmeleri
- Yoğun araştırma süreçlerinde sonuç odaklı davranmaları
- Sanatın toplumsal ve kültürel yaşamla ilişkisini göz önünde bulundurarak sanatsal eseri yaratıcı düşünceyle yeniden üretmeleri
- Takım çalışması içinde demokratik tutum ve davranışları güçlendirmeleri ve bütüne hizmet eden bireysel tavır geliştirmeleri

- Mevcut sanatsal araçları kullanarak özgün formlar ve yaratıcı çalışmalar ortaya koymaları
- Alan dışı araçları sanatsal faaliyetler için dönüştürmeleri ve uyarlamaları
- Bilgi ve iletişim teknolojilerini sanatsal faaliyet için kullanmaları
- Beklenmedik durumlarda ve stres altında hızlı düşünerek doğru karar verme becerilerini geliştirmeleri
- Duygu, düşünce ve çevrelerinde yaşanan değişikliklere karşı duyarlı olmaları
- Önceden belirlenmiş planlar dâhilinde hareket etmeleri ve inisiyatif alarak problem çözmeleri
- Sanatsal tecrübelerini sağlıklı bir şekilde yorumlayarak olası hataları düzeltme yeteneği kazanmaları

2.2. OYUN ÇALIŞMASI DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER

Oyun Çalışması Dersi Öğretim Programı ile ulaşılması beklenen alana özgü beceriler şunlardır:

- Araştırma yapma
- Disiplinli çalışma
- Sahnede birlik ve bütünlük oluşturma
- Yaratıcı düşünme ve tasarlama
- İcra etme ve canlandırma
- İletişim kurma
- Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma
- Estetik ifade geliştirme
- Analitik düşünme ve sentez yapma
- Eleştirel bakış açısı geliştirme
- Entelektüel bilgi ve donanım sahibi olma

2.3. OYUN ÇALIŞMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Oyun Çalışması Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilere bir oyun metninin yazılması ya da yazılı bir metnin seçilmesi sürecinden seyircili bir oyunun sonuna kadar sanatsal bir üretim deneyimi yaşatılmaya çalışılır. Üretimin bütün süreçlerinde öğrencilerin sadece oyuncu olarak değil profesyonel bir tiyatro oyununda gerek duyulan bütün hizmetlerde aktif bir rol alması beklenir.

Öğretmen, çalışmalar boyunca yönetmen görevi üstlenerek öğrencilere yapıcı ve yönlendirici bir tavırla yaklaşmalıdır. Gerekli teknik bilgiyi sunduktan sonra öğrencilerin durumu kavraması için özgür deneme ve yanılma alanı tanımalı, öğrencilerin deneyimleyerek öğrenmesi için önayak olmalı, bir problemle karşılaşıldığında iyi bir takım oyuncusu gibi davranarak tiyatronun bireysel değil, kolektif bir sanat olduğunun altını çizilebilir, oyuncunun başarısının rolün ya da görevin önemiyle ölçülmeyeceğini öğrencilere kavratmalıdır.

Öğrenme öğretme sürecinde her öğrencinin ayrı bir zihin, yetenek ve bedene sahip olduğu unutulmamalıdır. Oyunculuk, kişinin ruhunu ortaya koyarak kendi bedenini bir enstrüman gibi kullandığı bir meslek olduğundan farklılıkların bir avantaja dönüştürülebileceği unutulmamalıdır. Bu yüzden eleştiri gerektiren durumlarda kesin ve kırıncı yargılar yerine yapıcı ve teşvik edici bir tutum sergilenmelidir.

Öğretmen, yönetmenliğin gerektirdiği sabır, anlayış ve iletişim becerisine sahip olmalı, öğrencilere tiyatronun bir takım çalışması olduğunu gösterebilmelidir. Zamanı iyi yönetebilmeli, sorunlara önceden hazırlıklı olmalı, öğrencilerin sonu gelmeyen projelerin içinde kaybolmalarını önlemelidir. Öğrencilerden gelecek yeni fikirlere açık olmalı, fiziksel olanakların nasıl sonuçlar doğurabileceğini öngörerek projeler oluşturmali, oyun sahnelemenin her aşamasında öğrencilerle ortak hareket etmelidir. Aksi hâlde öğrenciler sahnelenemeyen her oyunu kendi başarısızlıkları olarak algılayabilir.

Öğretmen provalar ve temsiller sonrasında öğrencilerle birlikte değerlendirme yapmalı, eleştirel düşünme konusunda öğrenciyi teşvik etmeli, her öğrenciye bu hususta fırsat tanınmalı, başarı için eleştirinin gerekli olduğunu benimsetmelidir.

Öğretmen; öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerler bakımından besleyici; öğrencilere demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.

Eğitim Öğretim Ortamı ve Donanımı

Oyunculuk ile ilgili ana meslek derslerinden birisi olan oyun çalışması dersinin büyük çoğunluğu uygulamaya dayalı olup bu dersin özel olarak aşağıda belirtilen ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlenmesi gerekmektedir.

Oyun çalışması dersliği: Bu öğrenme ortamı klasik okul dersliklerinden farklı olarak 100 kişilik, 18x25 metreka-re boyutlarında bir deneme sahnesi şeklinde oluşturulmalıdır. Duvarlar siyah renge boyanmış olmalıdır. Salonun mühendislik tasarımı, ses akustiğini seyir yerine yayacak şekilde yapılmalıdır.

Güçlü havalandırma sistemi: Oyun çalışması derslik sahnesi, fiziksel performansa dayalı olduğu için alanların içindeki oksijen, tüm çalışmayı ve öğrencilerin sağlığını etkilemesi nedeniyle büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle güçlü bir havalandırma sistemi okulun yapısına uygun bir şekilde sahneye kurulmalıdır. Havalandırma sisteminin sessiz çalışması oyun çalışması derslerinin sağlıklı işleyebilmesi açısından oldukça önemlidir. Bu yüzden havalandırma sisteminin sessiz çalışmasına olabildiğince özen gösterilmeli ve havalandırma sistemi bu hususlar dikkate alınarak kurulmalıdır..

Isıtma ve soğutma sistemi: Oyun çalışması, fiziksel performansa dayalı olduğu için öğrencilerin 25 santigrat derece sabit oda sıcaklığında çalışabilmesinin koşulları oluşturulmalıdır. Doğru ve sağlıklı bir ısıtma sistemi, çalışmaları olumlu yönde etkileyecektir fakat kötü bir sistem, yaygın hastalıklara zemin hazırlayacaktır. Bu nedenle ısıtma ve soğutma sistemi hayati önem taşımaktadır. Isıtma ve soğutma sistemi havalandırma sistemi ile birlikte organize edilerek kurulmalıdır.

Ses yalıtımı: Oyun çalışması dersleri, fiziksel performansa dayalı olduğu için ister istemez gürültü oluşacaktır. Öğrencilerin hep bir ağızdan oyun çalışmaları yapacağı unutulmamalıdır. Ayrıca ilerleyen ünitelerde egzersizlerden sanatsal performans sunumlarına geçileceğinden oyun içerisinde müzik ve efekt gibi dijital sistemler de kullanılacaktır. Bu nedenle okul binası içerisindeki diğer öğretim programları ile oyun çalışması dersi arasında bir anlaşmazlık durumunun ortaya çıkmaması için oyun çalışması derslik sahnesinin iç ve dış duvarlarına ses yalıtım sistemleri kurulmalıdır. Uygulama derslerinin tamamında yüksek sesle konuşma, müzik, efekt gibi kullanımlar mevcuttur. Bu nedenle bir alanda yapılan çalışma başka bir alanda yapılan çalışmayla iç içe geçmemeli, yoğun konsantrasyon isteyen uygulamalar birbirine engel olmamalıdır.

Işık ve ses sistemi: Tüm çalışma alanlarında kullanılacak ses ve ışık sistemi hem derslerin uygulaması sırasında hem de öğrencilerin hazırladıkları ödev ve sahne performanslarının sunumlarında büyük önem taşımaktadır. Çalışma alanlarının hepsinde gerek duyulan ses ve ışık sisteminin kapasitesi ihtiyaçlara göre tespit edilmelidir. Işık sisteminde sarı, beyaz, mavi, kırmızı gibi renk filtre seçeneklerinin kullanılmasına olanak tanıyan çok seçenekli bir sistemin kurulması sağlanmalıdır. Bu renkler öğrencilerin oyun çalışması dersinde öğrendiği teknikleri kullanarak farklı duygu ve hareket kompozisyonları yaratabilmesine olanak tanıyacağından varlığı oldukça önemlidir. Renk seçenekli bir ışık düzeninin stüdyo içerisinde yapılandırılması zorunludur.

Özel olarak oyun çalışması dersinin yapılabileceği sahne koşulları: En az 18x25 metre genişliğinde, 4 metre yüksekliğinde bir alan olmalıdır. Ses yalıtımına sahip olması gerekmektedir. Havalandırması, ısıtılabilir ve soğutulabilir özellikte olmalıdır. Sahne zemini esneme özelliği olan ahşap parke malzeme ile döşenmiş olmalıdır.

Oyun çalışması dersine ilişkin özel amaçlı kullanım alanları: Sahne ölçüsü haricinde ek olarak, derslerde giyinme ve soyunma odaları olarak kullanılacak, havalandırma ve sterilizasyon koşulları sağlanmış kız ve erkek kulis odaları ile bu odaların içinde aynalı masalar, her bir öğrenciye zimmetlenerek verilebilecek anahtarlı soyunma dolapları, lavabo, tuvalet, boy aynası ve duş kabinleri bulunmalıdır.

2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU

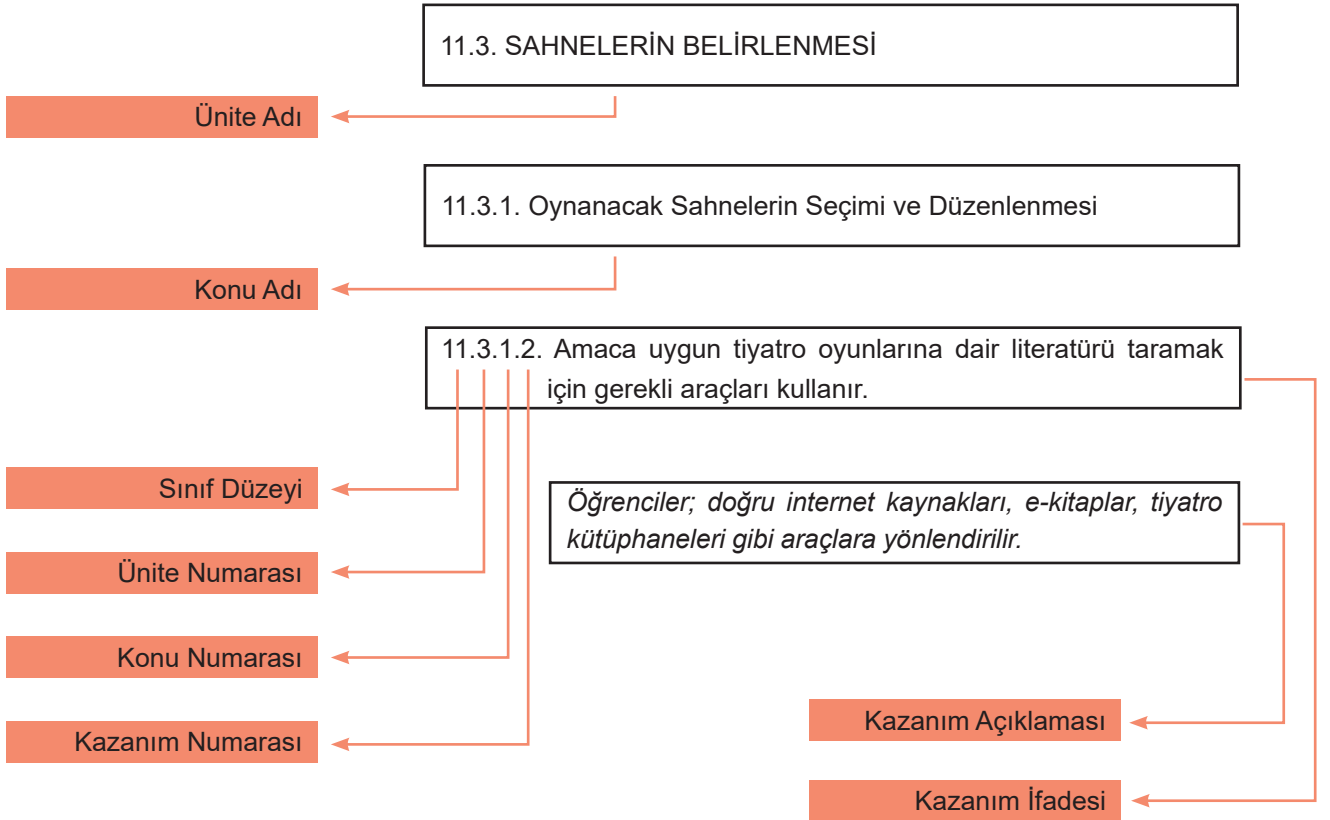
11. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
SEYİRCİLİ TEMSİLE GİRİŞ	3	4	2
YÖNETMEN VE OYUNCU	6	8	4
SAHNELERİN BELİRLENMESİ	7	18	8
OLANAKLAR (BÜTÇE)	2	8	4
PROVA VE TEMSİL ALANINI TANIMAK	8	8	4
PROVA	16	140	64
SAHNELEME	10	30	14
TOPLAM	52	216	100

12. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
TİYATRO OYUNU TEMSİLİ	3	4	2
OYUN SEÇİMİ	2	8	4
DRAMATURJİ VE UYARLAMA	7	18	8
ROL VE GÖREV DAĞILIMI	4	8	4
TASARIM	20	4	2
OYUN PROVASI	19	140	64
OYUN TANITIMI	5	4	2
TEMSİL	7	30	14
TOPLAM	67	216	100

3. OYUN ÇALIŞMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. 11. sınıf düzeyinde yedi, 12. sınıf düzeyinde ise sekiz ünite bulunmaktadır. Kazanımlar; sınıf düzeyi, ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir. Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir (Şekil 1).

Şekil 1. Kazanımların Yapısı

3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

11. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

11.1. SEYİRCİLİ TEMSİLE GİRİŞ

11.1.1. Tiyatro Oyunu (Seyircili Temsil)

- 11.1.1.1. Seyircili temsili tanımlar.
- 11.1.1.2. Tiyatroda seyircili temsilin gerekliliğini açıklar.
- 11.1.1.3. Seyircili temsil için izlenecek yol haritasını ve çalışma prensiplerini açıklar.

11.2. YÖNETMEN VE OYUNCU

11.2.1. Yönetmen

- 11.2.1.1. Tiyatroda yönetmenlik ile ilgili kavramları tanımlar.
Yönetmen, yönetmen yardımcısı, reji, reji asistanı, reji defteri kavramlarına yer verilirken bunların birbirleriyle olan ilişkilerine de değinilir.
- 11.2.1.2. Yönetmen, yönetmen yardımcısı, reji, reji asistanı, reji defteri kavramlarıyla oyun sahnelemeyi ilişkilendirir.
- 11.2.1.3. Tiyatroda yönetmenin görev ve sorumluluklarını tartışır.

11.2.2. Oyuncu

- 11.2.2.1. Oyuncunun tiyatro üretimi içindeki yerini açıklar.
- 11.2.2.2. Oyuncunun bir oyun çalışması içindeki ödev ve sorumluluklarını açıklar.
- 11.2.2.3. Karakter ve rol yaratmayı oyun çalışmasının geneliyle ve yönetmenin istekleriyle ilişkilendirir.
Oyuncululuğun bireysel bir tatmin alanı değil, bir takım çalışması olduğundan bahsedilir.

11.3. SAHNELERİN BELİRLENMESİ

11.3.1. Oynanacak Sahnelerin Seçimi ve Düzenlenmesi

- 11.3.1.1. Tiyatro oyunları literatürünün taranması için planlama yapar.
Okudukları tiyatro oyunlarından performanslarını gösterebilecekleri nitelikli sahneler seçilir.
- 11.3.1.2. Amaca uygun tiyatro oyunlarına dair literatürün taranması için gerekli araçları kullanır.
Doğru internet kaynakları, e-kitaplar, tiyatro kütüphaneleri gibi araçlara yönlendirilir.
- 11.3.1.3. Diğer öğrencilerle birlikte sahne metni araştırması konusunda iş birliği yapar.
- 11.3.1.4. Yaptığı tiyatro oyunu literatür çalışmalarını raporlaştırır.
- 11.3.1.5. Hazırlanan tiyatro oyunu literatür raporlarını yorumlar.
Oynanması hedeflenen sahneyle ilgili edebî ve teknik bilgi içeren raporlar seçilir.
- 11.3.1.6. Belirlenen oyun metinlerini oynamaya uygun şekilde düzenler.
Sahne içinde yeniden düzenlenmesi gereken replikler, düzeltilmesi gereken çeviri hataları gözden geçirilir.
- 11.3.1.7. Yıl sonu temsiline niteliğini hedefleri bağlamında değerlendirir.

11.4. OLANAKLAR (BÜTÇE)

11.4.1. Temsilin Eldeki Olanaklara Göre Planlanması

11.4.1.1. Sahnelenecek oyunu içerik ve biçim açısından tasarlar.

a) Oyunda gerekli olan tüm bileşenler (dekor, kostüm, aksesuar, ışık, efekt, dans, müzik) belirlenir.

b) Oyunda doğrudan kullanılacak malzemeler listelenir.

c) Dönüştürülebilecek malzemeler için gerekli harcamalar hesaplanır.

ç) Satın alma yöntemiyle temin edilecek malzemeler belirlenerek fiyat araştırması yapılır.

11.4.1.2. Temsilin sahnelenmesiyle ilgili çevresel ve ekonomik koşulları belirler.

Temsilin sahnelenmesiyle ilgili teknik imkânlar listelenir.

11.5. PROVA VE TEMSİL ALANINI TANIMAK

11.5.1. Prova Alanı

11.5.1.1. Prova alanında ya da salonunda bulunan teknik ekipmanı tanımlar.

11.5.1.2. Prova alanında ya da salonunda bulunan teknik ekipmanı güvenli bir şekilde kullanır.

11.5.1.3. Prova öncesi ve sonrasında salonu ve teknik ekipmanı düzenler.

11.5.1.4. Prova salonunda uygulanan kuralların önemini açıklar.

Prova salonları genelde ortak kullanım alanları olduğundan hijyen ve güvenlik kuralları önceden belirlenir.

11.5.2. Temsil Alanı (Sahne)

11.5.2.1. Temsil alanında bulunan teknik ekipmanı tanımlar.

11.5.2.2. Temsil alanında bulunan teknik ekipmanı güvenli bir şekilde kullanır.

11.5.2.3. Genel prova ya da temsil öncesi ve sonrasında temsil alanını ve teknik ekipmanı düzenler.

11.5.2.4. Temsil alanında uygulanan kuralların önemini açıklar.

Temsil alanları genelde ortak kullanım alanları olduğundan hijyen ve güvenlik kuralları önceden belirlenir.

11.6. PROVA

11.6.1. Okuma Provası

11.6.1.1. Seçili bir oyundan alınmış sahnenin oyunun geneliyle olan edebî bağlantısını kurar.

11.6.1.2. Canlandıracağı oyun sahnesinin amacını belirler.

11.6.1.3. İzlenen sahne çalışmalarını yorumlar.

Yorumların sahnedeki kişinin kişiliğine ya da yaşam tarzına yönelik değil, oyunculuk yaparken mesleki bilgisini nasıl ve ne oranda kullandığına yönelik yapıcı eleştiriler içermesi konusunda gerekli bilgilendirme yapılır.

11.6.1.4. Okuma provası geri bildirimlerini değerlendirir.

11.6.2. Yorum Yöntemi Çalışması

11.6.2.1. İçinde bulunduğu toplumun değer yargılarını analiz eder.

a) Sahnelenecek metinlerin seyirci tarafından nasıl algılanacağı göz önünde bulundurulur.

b) Sahnelenecek oyunun seyirciye hangi temalar ile hitap edeceği belirlenir.

11.6.3. Sahne Üstü Çalışma

11.6.3.1. Teknik imkânlar dâhilinde prova alanını amacına uygun bir şekilde düzenler.

11.6.3.2. Yönetmenin belirlediği yorum yöntemi direktifleri doğrultusunda rol yapma biçimini değiştirir.

Yorum yönteminin tüm bileşenlerinin belirlenen imkân ve koşullar gözetilerek sahneye uyarlanması sağlanır.

11.6.3.3. Rolünü sabırlı bir şekilde çalışmanın önemini açıklar.

11.6.3.4. Bedeninin ve zihninin olanaklarını keşfeder.

Sahne çalışmalarında öğrencilerin kaygı ve stres düzeyini pozitif eyleme dönüştürmesi sağlanır.

11.6.3.5. Önceki çalışmalarda kesinleştirilen rol parçalarını sonraki provalarda sorunsuz tekrar eder.

11.6.3.6. Sahne üstünde kullanması gereken teknik araçları kullanır.

11.6.3.7. Rolünü beklenmedik değişikliklere ve hatalara göre uyarlar.

11.6.4. Sahnelerin Birleştirilmesi

11.6.4.1. Temsil gününün planlanması aşamasında aktif görev alır.

11.6.4.2. Sanatsal performansın kişisel doyumdan daha kıymetli olduğunun önemini açıklar.

Sanatsal başarının kişisel başarıdan daha önemli olduğu anlatılır.

11.6.4.3. Tek tek hazırlanmış sahnelerin bir sıralamayla oynanması gerektiği konusunda önerilerde bulunur.

Sahnelerin sebep-sonuç ilişkileriyle gerekçelendirilmesi istenir.

11.6.4.4. Temsil günü organizasyonun her alanında çalışmak için inisiyatif alır.

Sınıfta takım çalışması ruhunu güçlendirmek için temsillerde teknik ekip, sahne amiri ve hatta kapı görevlisi ekibin içinden seçilir.

11.7. SAHNELEME

11.7.1. Temsil Öncesi

11.7.1.1. Oyunda oynayacağı rolü pratik yapar.

Bu pratik, grup çalışması olabileceği gibi bazı zamanlar da tek başına yapılacak pratiklerle desteklenir.

11.7.1.2. Temsil ön hazırlıklarını eksiksiz tamamlar.

Öğrenci kostümünün, aksesuarlarının ve dekorunun kendisi tarafından hazır edildiğinden, bir başkası hazırladıysa yerli yerinde durduğundan emin olması konusunda uyarılır.

11.7.1.3. Profesyonel bir oyuncunun sanatına ve oyuncu arkadaşlarına gösterdiği hassasiyeti ve saygıyı gösterir.

11.7.2. Temsil

- 11.7.2.1. Seçilen sahne parçasının eylem dizisini sıralı biçimde oynar.
- 11.7.2.2. Rolünün gerektirdiği performansı gösterir.
- 11.7.2.3. Stres altında sakinliğini korur.
- 11.7.2.4. Sahne üstünde ve kuliste takım çalışmasının gereklerini yerine getirir.

11.7.3. Temsil Sonrası

- 11.7.3.1. Bir tiyatro oyunu sahnesini baştan sona oynar.
- 11.7.3.2. Temsil performansı geri bildirimlerini değerlendirir.
- 11.7.3.3. Bir sonraki temsilde gerekenleri hazırlamak için inisiyatif alır.

Her temsildeki eksiklikler öğrenciye mutlaka not ettirilerek bir sonraki temsile kadar eksikliklerin giderilmesi sağlanır.

12. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

12.1. TİYATRO OYUNU TEMSİLİ

12.1.1. Tam Uzunlukta Oyunun Nitelikleri

- 12.1.1.1. Tam uzunlukta oyun özelliklerini tanımlar.
- 12.1.1.2. Dünya tiyatro tarihinin seçkin yazarları arasındaki üslup ve dönem farklılıklarını ayırt eder.
- 12.1.1.3. Tam uzunlukta bir oyunu sahnelemek için izlenecek yol haritasını ve çalışma aşamalarını açıklar.

12.2. OYUN SEÇİMİ

12.2.1. Sahnelenecek Tam Uzunlukta Bir Tiyatro Oyununun Seçimi

- 12.2.1.1. Okuduğu herhangi bir tiyatro oyununun sanatsal niteliklerini yorumlar.
Yazarı, dönemi, tarzı ve literatürdeki önemi konularının araştırılması sağlanır.
- 12.2.1.2. Okuduğu herhangi bir tiyatro oyununun içinde bulunulan koşullarda sahnelenip sahnelenemeyeceğini tartışır.

12.3. DRAMATURJİ VE UYARLAMA

12.3.1. Oyun Metninin Dramaturjisinin Yapılması

- 12.3.1.1. Sahnelenmek üzere seçilmiş tam uzunlukta metni analiz eder.
- 12.3.1.2. Tiyatro metninde yer alan olayları tarihsel, sosyolojik ve psikolojik açılardan inceler.
- 12.3.1.3. Tiyatro metninde yer alan karakterleri ve bu karakterlerin birbirleriyle olan ilişkilerini fiziksel, psikolojik ve sosyolojik açılardan inceler.
- 12.3.1.4. Çalışılması hedeflenen oyunun seyirciye sunumu için taslağını hazırlar.
- 12.3.1.5. Rol karakterlerinin aksiyonlarını yargılamadan nesnel bir bakış açısıyla tartışır.

12.3.2. Oyun Metninin Uyarlanması

- 12.3.2.1. Sahnelenecek metni dramaturji çalışmasının gerekleri doğrultusunda yeniden düzenler.
- 12.3.2.2. Yönetmen tarafından gerek görülen durumlarda sahnelemenin amacı doğrultusunda oyun metni üzerinde değişiklik yapar.

12.4. ROL VE GÖREV DAĞILIMI

12.4.1. Rol Dağılımı ve Teknik Ekibin Oluşturulması

- 12.4.1.1. Oynamak istediği rol hakkında gerekçelerini savunur.
- 12.4.1.2. Farklı rollerin çalışılmasında sınıf arkadaşlarıyla iş birliği yapar.
- 12.4.1.3. Sahnelenecek oyunla ilgili sanatsal ve teknik çerçeveyi mantıksal düzeyde ilişkilendirir.
- 12.4.1.4. Sınıf arkadaşları ile iş birliği içinde üretime hizmet eder.

12.5. TASARIM

12.5.1. Dekor

- 12.5.1.1. Tiyatro dekorunu tanımlar.
- 12.5.1.2. Tiyatro dekorunda kullanılan özel malzemeleri ve işlevlerini tanımlar.
- 12.5.1.3. Dünya tiyatrosunun dekor örneklerini inceler.
- 12.5.1.4. Oyunun doğasına uygun dekor tasarımları geliştirir.
- 12.5.1.5. Dekorun uygulanmasında ekip arkadaşlarıyla iş birliği yapar.

12.5.2. Aksesuar

- 12.5.2.1. Tiyatro aksesuarını tanımlar.
- 12.5.2.2. Tiyatro aksesuarında kullanılan özel malzemeleri ve işlevlerini açıklar.
- 12.5.2.3. Dünya tiyatrosundan aksesuar örneklerini inceler.
- 12.5.2.4. Oyunun doğasına uygun aksesuar tasarımları geliştirir.
- 12.5.2.5. Aksesuarın uygulanmasında ekip arkadaşlarıyla iş birliği yapar.

12.5.3. Kostüm

- 12.5.3.1. Tiyatro kostümünü tanımlar.
- 12.5.3.2. Tiyatro kostümünde kullanılan özel malzemeleri ve işlevlerini açıklar.
- 12.5.3.3. Dünya tiyatrosundan kostüm örneklerini inceler.
- 12.5.3.4. Oyunun doğasına uygun kostüm tasarımları geliştirir.
- 12.5.3.5. Kostüm uygulamasında ekip arkadaşlarıyla iş birliği yapar.

12.5.4. Efekt

- 12.5.4.1. Tiyatro efektini tanımlar.
- 12.5.4.2. Tiyatro efektinde kullanılan özel ekipman ve işlevlerini açıklar.
- 12.5.4.3. Dünya tiyatrosundan efekt örneklerini inceler.
- 12.5.4.4. Oyunun doğasına uygun efekt tasarımları geliştirir.
- 12.5.4.5. Efekt uygulamasında ekip arkadaşlarıyla iş birliği yapar.

12.6. OYUN PROVASI

12.6.1. Prova Programı Oluşturmak

- 12.6.1.1. Oyunun ilk temsil tarihine kadar belirlenen süre içinde eksiksiz tamamlanması için aktif rol alır.
- 12.6.1.2. Prova programında üzerine düşen görevleri yerine getirir.
- 12.6.1.3. Program dâhilinde üzerine düşen görevleri yerine getirmek için kişisel programını yönetir.
- 12.6.1.4. Bir tiyatro oyununun sahnelenmesinin planlamasını yapar.

12.6.2. Ekibin ve Çalışma Ortamının Güvenliği

- 12.6.2.1. Tiyatro çalışmasında sağlığın ve can güvenliğinin önemini açıklar.
- 12.6.2.2. Prova ve temsil salonundaki her türlü ekipmanı organize eder.

Ekipmanlar çalışmayı kolaylaştıracak fakat can güvenliğini tehlikeye atmayacak şekilde organize edilir.

12.6.3. Prova Yapmak

12.6.3.1. Rolünü baştan sona tutarlı ve eksiksiz bir şekilde yapılandırır.

12.6.3.2. Bölüm bölüm, kesintili şekilde çalışabilmek için fiziksel ve ruhsal süreçlerini değiştirir.

12.6.3.3. Bedeninin ve zihninin olanaklarını keşfeder.

Sahne çalışmalarında öğrencilerin kaygı ve stres düzeyini pozitif eyleme dönüştürmesi sağlanır.

12.6.3.4. Bir sonraki provaya kadar sahne üstünde daha önce uyguladıklarını tekrarlar.

12.6.3.5. Ekip arkadaşlarının süreçlerini takip eder.

12.6.3.6. Yönetmenin isteği doğrultusunda teknik çalışmalara katılır.

Oyunun kısa sürede ve sağlıklı bir süreçte çıkması için teknik konularda öğrencilerden yardım talep edilir.

12.6.3.7. Genel çalışma sürecini takip eder.

Öğrenci sadece kendi rolüne odaklanmaması konusunda uyarılır.

12.6.3.8. Genel çalışma sürecinin her aşamasında ortak yaratıma katılır.

12.6.4. Özel Provalar

12.6.4.1. Oyunda ses ve ezgi kullanımı gerektiren bölümler için ön hazırlık yapar.

a) Sağlıklı bir ses kullanımı için doğru yaşam şeklinin benimsenmesi, egzersiz ve çalışmalar yapılması önerilir.

b) Ses açma egzersizleri yapılır.

c) Nota okuma, ritim ve ezgi egzersizleri yapılır.

12.6.4.2. Oyunda koreografi içeren hareketler bütünü için gerekli ön hazırlığı yapar.

Sağlıklı bir beden kullanımı için doğru yaşam şeklinin benimsenmesi, egzersiz ve çalışmalar yapılması önerilir.

12.6.4.3. Detay çalışılan provalarda nefes alışverişini ve hareketini kısıtlamayacak şekilde giyinmeye dikkat eder.

12.6.5. Teknik Prova

12.6.5.1. Oyunun ön hazırlığında teknik ekibe yardımcı olur.

12.6.5.2. Hazırladığı rolünü değişen teknik durumlara göre yeniden uyarlar.

12.7. OYUN TANITIMI

12.7.1. Oyun Programının Oluşturulması

12.7.1.1. Oyunun öngörülen seyirciye ulaşabilmesi için gerekli temsil takvimini planlar.

12.7.2. Afiş, Broşür, Sosyal Medya

12.7.2.1. Oyun tanıtımı için kullanılacak yazılım ve araç gereçleri belirler.

12.7.2.2. Oyun ile ilgili afiş hazırlar.

12.7.2.3. Oyun ile ilgili broşür hazırlar.

12.7.2.4. Hazırlanan afiş ve broşürlerin sosyal medyada yayımlanmasını ve ulaşılabilir çevrede dağıtılmasını organize eder.

12.8. TEMSİL

12.8.1. Oyun Günü

12.8.1.1. Tam uzunlukta bir tiyatro oyununu ekiple birlikte baştan sona oynar.

12.8.1.2. Rolünün gerektirdiği performansı gösterir.

12.8.1.3. Stres altında sakinliğini korur.

12.8.1.4. Oyunda takım çalışmasının gereklerini yerine getirir.

12.8.2. Oyun Sonrası

12.8.2.1. Temsil alanını ve kulisini düzenler.

12.8.2.2. Sahne performansı geri bildirimlerini değerlendirir.

12.8.2.3. Bir sonraki temsilde gerekenleri hazırlamak için inisiyatif alır.

Temsil salonları genelde ortak kullanım alanları olduğundan hijyen ve güvenlik kuralları önceden belirlenir.